

NOEN ORD OM Å VOKSE OPP PÅ JUSTØYA

av Else Rønnevig (f.Aanesland)

Tidsbildet er hentet fra jeg var 5 år i 1945 og frem til 1957. Jeg skal forsøke å fortelle slik at du kan danne deg et bilde av meg fra jeg vokste opp i enkle, men trygge omgivelser etter 2.verdenskrig.

Jeg har alltid vært ei guttejente, likt å ha kontroll og styre selv. Lekte svært lite med dukker, likte bedre å kle kattunger i dukkeklær og kjøre dem i stor fart i dukkevogna. Da ble det litt mer liv syntes jeg :). Jeg trengte mer utfordring enn å leke med dukker, derfor holdt jeg meg sammen med de 5-6 guttene som bodde i nærheten. Det var toppen av lykke. Sammen med dem lærte jeg å bruke øks, sag og hammer. I furutrærne hadde vi fuglekasser. De hang høyt, minst 8 m over bakken og dit klatret vi opp med en «stolpesko» laget av ståltråd. Ingen brukte hjelm på den tiden. Hjelmer hørte til soldater. Da jeg var i 10 årsalderen hadde jeg 30 egenproduserte fuglekasser som jeg betjente. Eggesamlingen min var stor og jeg kunne mye om alle fugleartene. Som 12 åring kjørte jeg traktor som en kar, skjøt også bra med luftgevær og prøvde meg med hagle. Jeg elsket å leke cowboy og indianer, lagde pil og bue av eineremner og skjøt på blink.

Da jeg var 6 til 8 år gikk jeg på søndagsskolen på Justøy kapell. På søndagsskolen lærte jeg om budene og et av dem var: «Du skal ikke bryte ekteskap». Den gamle søndagsskolelæreren med stort skjegg holdt en tordentale til oss små forskremte jenter og gutter om hvor ille det ville gå for dem som brøt ekteskap. Der jeg satt på den grønmalte iskalde bedehusbenken tok jeg dette svært alvorlig. Jeg skjønte raskt at han snakket om mormors rosemalte hjørneskap som sto i bakstekjelleren. I mitt lille hode og hjerte var dette vakre skapet et EKTE-SKAP som IKKE måtte brytes opp. Så tidlig som i 6 årsalderen var skjønnhet, form og farge tydeligvis svært viktig for meg. Min interesse for kulturarven og det vakre kom svært tidlig til syne.

Jeg begynte på skolen høsten 1946. Vi var en 2 delt skole og gikk annenhver dag på skolen. Det betydde at vi også hadde mye fri til å gjøre forskjellige ting. Vi fisket og hoppet i høyet om sommeren. Om vinteren var det hoppbakkene på Berge og Hammervoll vi brukte tiden vår. Mitt beste og lengste hopp var på 12 m. Vi lakket paradiset, spilte på stikka, kappet land, jeppet, spilte håndball og andre ball leker, laget barkebåter, springskytere, rennebuer, samlet på frimerker, glansbilder og servietter. Vi laget snøhytter og festninger i snø der vi hadde snøballkrig mot hverandre. Jeg syklet til Lillesand for å være med i Speideren.

Dampskipsbrygga i Brekkestø var møtestedet for oss ungdommer. Der la rutebåten Øya til, personer, post og andre varer ble levert. På Kringsjø ble vi kjent med den store verden gjennom film, for her var det bygdekino. Her var det holdt juletreffester, revyer og danse kvelder. Å vokse på Justøya var en fin lærdom og inngang til voksenlivet.

Else, 10 år, og broren Olav Dag i 1950. Privat foto